

GUNNERSKE

**GUNNARSKOGS BYGDELAGS
TIDNING**

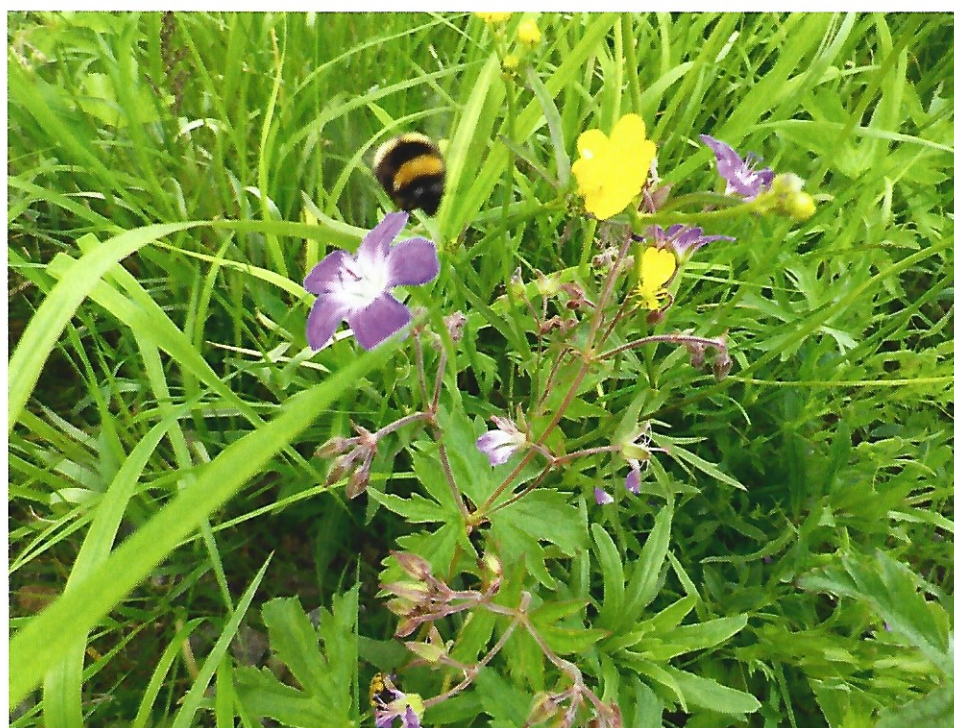
**Pris: 40:-
NR 2: 2019**

*Familjen Svensson, Tvällen Årets Gunnarsking tillsammans med
Stadsmissionen Karlstad. Foto: Privat bild.*

*Marja i Myrom tog emot beviset för Årets Gunnarsking
som representant för Anki o Lasse/samarbetspartner för
Stadsmissionen. Foto: AN*

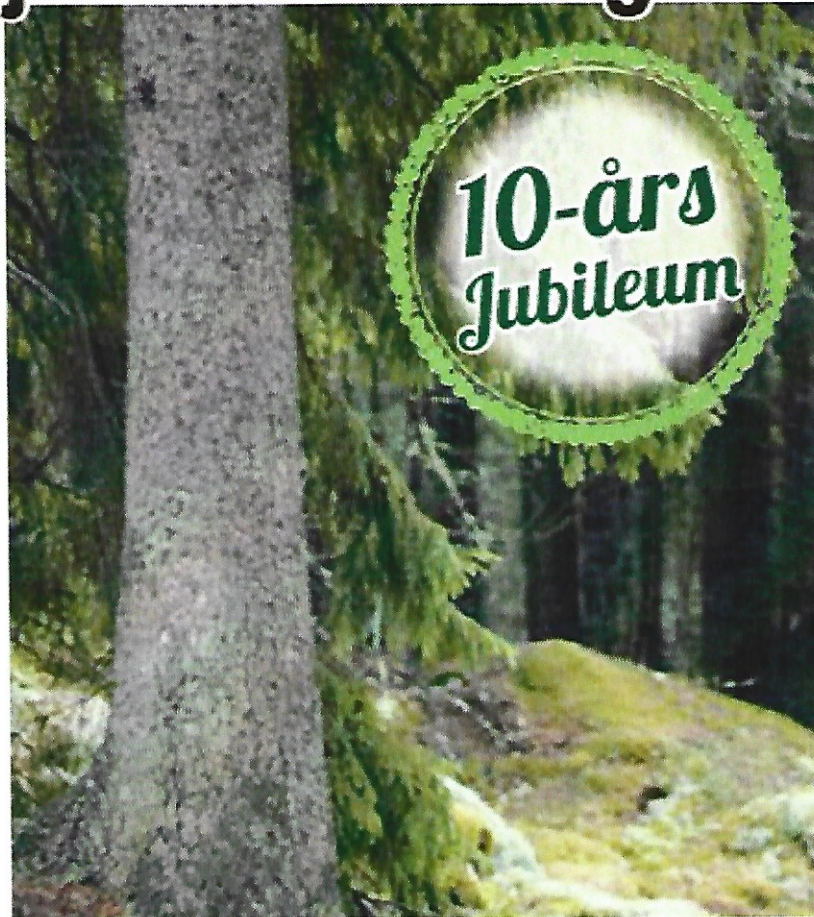

Kärt besök vid artrik väggkant. Läs mera sid. 5. Foto: MLM

GÖR SOM SÅ MÅNGA ANDRA!

Sälj din avverkning till oss!

- Bra betalt för ditt virke
- Bra priser för plantor och plantering
- Bra priser för röjning

Varför vänta, ring oss idag!

070-647 01 54, Eric eller 070-340 07 82, Andreas

www.forimp.se eric@forimp.se

Hej Gûnnerskinger!

Sommaren är på väg, den låga temperaturen till trots.

Senaste veckan har det varit fullt med skolavslutningar, studenter och kalas av alla de former.

Gör gott i hjärtat att se alla våra barn på Järvenskolan och det jobb som personalen gör där.

De är vår framtid och därför är det roligt att höra rektor Rickard berätta om den ökande mängden yngre barn som gör att han snart har lokalbekymmer på Järven.

Nu väntar en sommar för dem och oss med mycket aktiviteter i och utanför Gunnarskog.

Önskar er alla en trevlig sommar!

/Ronny Olsson Ordförande Gunnarskogs Bygdelag

Gûnnerske Nytt

Nummer 2, årgång 26, 2019

Ansvarig utgivare:

Ronny Olsson Gunnarskogs Bygdelag

Tel: 070-248 94 96

Bg: 5035-7847

För medl.avg Bg: 819-2460

Redaktionskommitte:

Willy Ekmark

Therese "Tess" Olsson

Bo Eriksson

Märta-Lisa Magnusson

Ronny Olsson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Annonspriser:

1/8 sida 375 kr

1/4 sida 550 kr

1/2 sida 825 kr

1/1 sida 1100 kr

Färg s.24: + 20%

Färg s.2 o s.23: + 15%

Färg s.11 & s.14: +10%

Annonser kan även mailas direkt till:

olssonronny@hotmail.com

Insändare, artiklar m.m mottages med tacksamhet!

e-post: redaktion@gunnarskog.nu

Hemsida: www.gunnarskog.nu

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga varje gång ca 700 exemplar.

Prenumerations-/medlemsavgift är 150 kr.

Sätt in avgiften på bankgiro 819-2460

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

Redaktör:

Ronny Olsson

e-post: olssonronny@hotmail.com

BIK sommars- aktiviteter Kolstavallen!

Våffelkvällar
(med Allstakans Byalag)

3/7

10/7

17/7

24/7

Mopedrally

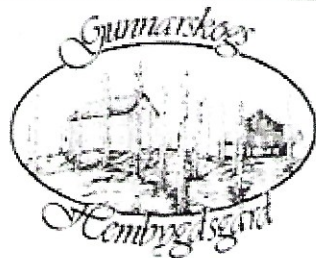
3/8

facebook

Instagram

@bortansikolympia

Hyr storstuga & logen, tel 324 18, 076-800 18 61
Stöd Gunnarskogs hembygdegård - Bli medlem!

21 juni Midsommarfirande kl 17:00 med
Kyrkmarch och Musik i sommaratt

23 juni Friluftsgudstjänst kl 11:00 på
Hembygdsgränd

23 juni Sällskapet Wermlänningarna kl 15:00
30 juni Sommarstart.

Kaffeserveringen öppnar för sommaren
7 juli-14 juli Sommarutställning på Logen

20 juli Slätterdag på Lafallshöjden

17 juli Musikcafé

7 aug Musikcafé

18 aug Hembygdens dag

25 aug Sommaravslutning

28 sept Höstmarknad

30 nov Julmarknad

Studieförbundet Vuxenskolan

Hyr din lokal i Järperuds Bygdegård!

För kalas, möten, auktioner, konserter och andra
uppträdanden. Boka hos Bo-Göte 0570-772004

Kondoleanser

Genom Gunnarskogsfonden, kan beställas av

Ronny Olsson 070-248 94 96
olssonronny@hotmail.com

Therese Olsson 070-6632675 (Må-Fr 13-18)
tess.olsson@gunnarskog.nu

Bg 471-5405, SWISH 123 174 7641

Ledins GRUS AB

Vi utför stora och små krossningar med
ambulerande krossverk samt utför
grusleveranser efter dina behov!

GUNNARSKOG

0570-32044

Artrik vägkant

Vid landsvägen som går genom Bortan och på sträckan Tvällen-Axland finns skyltar som det står 'Artrik vägkant' på. GN kontaktade naturkännaren Lars Risberg för att höra vad detta innebär och varför skyltarna placerats just här.

- Våra vägkanterna är rester av gamla jordbrukskulturer. Vanliga blommor, dvs. ängsblommor, försvinner i takt med ändringar i jordbrukslandskapet. Vägkanterna har blivit miljöer, där hotade och sällsynta arter kan överleva och den biologiska mångfalden trivas. Skyltarna med 'Artrik vägkant' är uppsatta av Trafikverket via Länsstyrelsen och Artdatabanken och betyder att det just i denna vägkant finns många och ibland sällsynta arter.

- Bogen och Bortan ligger, säger Risberg, i en lång, kalkrik dal som gynnar artrikedom. Här finns till och med fjällblommor, som t.ex. smörbollar (daldocka) och olika klockväxter. I Bogen hittar man fortfarande slätterfibblan, som förr var vanlig på gamla ängar, men som nu nästan inte finns mer. Den sällsynta, knallgula blomman växer i vägkanten från Tvällen och norrut, i backen upp mot Axland och vid Ritämäki. Skyltarna med "Artrik vägkant" i Bortan beror på att man här har hittat den sällsynta skogsklockan, dessutom i tre varianter, vilket är väldigt ovanligt: en mörkblå, en blåvit och en vit. Den stora blåklockan, som det finns gott om i Bortan, börjar nu också bli sällsynt.

- Artrika vägkanter måste slås, säger Risberg, men det får inte ske för tidigt. Trafikverket senarelägger slåttorn till mitten av juli. - Men skogsklockan, som är flerårig, till skillnad från den tvååriga ängsklockan, vill inte bli slagen alls.

- När ängsmarken försvinner flyttar också humlorna till vägkanterna. Humlorna är polinerare och mycket viktiga för vår matproduktion. Men, upplyser Risberg, humlorna gillar inte de importerade lupinerna som börjat tränga ut välgkants blommorna. Medan en artrik äng kan betjäna 20 sorters humlor, attraherar lupinerna bara 2 humlearter.

-Artrikedomen har en chans att överleva på betesmark – om den betas på rätt sätt, säger Risberg, av kor som producerar grästillsättningshormon. En artrik äng ska vara betad minst 50 år för att uppnå den stora artrikedomen som fanns tidigare. Om man faller gammal skog, där kor gick och betade förr, då kommer ängsblommorna också - om det finns fröbank - tillbaka.

Våra vägkanter är vackrast vid midsommartid och den optimala tiden att uppleva en artrik vägkant är, enligt Risberg, början på juli.

Text o foto: Märta-Lisa Magnusson

Lars Risberg

En arvikason som grundade ett världsföretag

Några kilometer nordost om Arvika, närmare bestämt i Mötterud, Ryfälla föddes en gosse den 21 september år 1870. Han döptes till Oscar Kjellberg. Oscars mor hette Karolina Olsdotter, och var hemmahörande från Arvika. Fadern hette Johannes Nilsson och var från Västergötland. År 1881 utvandrade fadern till Amerika. Året därpå mördades han. Det blev en svår tid för mor Karolina och Oscar. Vid 12-års ålder var gossen, av

Oscar Kjellberg. Foto: Tekniska Muséet

omständigheterna, tvingad att finna en utväg. Oscar tog sig till östra Värmland, närmare bestämt till Kristinehamn, där vänliga människor tog sig an honom. Hos grosshandlaren Carl Nyström, vid Västra Lötgatan, fanns uppgifter åt Oscar att hjälpa till med, mot en årslön på 110 kr. I uppgårelsen ingick även bostad och mat. Oscar fann en tillfredsställelse i att undersöka och reparera tekniska prylar. Det blev uppenbart för de närmaste att Oscar ville fortsätta inom det tekniska området.

Grosshandlaren Nyström försökte, i det längsta, att övertala sin skötsamme och duktige hjälpare, att stanna kvar i sin anställning. Husmor i familjen, Karolina Nyström, anade att Oscar hade studiebegåvning. Hon ombesörjde att Oscar fick ett penningbidrag som skulle underlätta Oscars målsättning att studera vid teknisk aftonskola i Göteborg. Enligt dokumenten blev han antagen och utexaminerades år 1886.

Alldeles säkert hade Oscars tankar kretsat omkring vilket yrkesval han skulle inrikta sig på. Tid för dessa tankar fick han under skoltiden i Göteborg. Enligt dokumenten återvände Oscar, direkt efter aftonskolan, till Kristinehamn, för att söka lärlingsanställning vid Kristinehamns Mekaniska Werkstad.

Han fick anställning. Vid den här tiden tillverkade företaget ångpannor, ångmaskiner till fartyg, och det byggdes ånglok, därtill diverse tekniska komponenter. Lärlingslönen var inte så hög, och gav inte utrymme för Oscars åsikt om ekonomiskt svängrum. Verkstadspraktiken i form av arbete vid bearbetande maskiner var nyttig.

Efter fyra år i verkstadsmiljön ansåg Kjellberg att det var dags att skaffa sig erfarenhet från en helt annan värld. Att få arbeta omkring ett fartygshjärta, ångmaskinen och ångpannorna, vore intressant. År 1890, strax före sin 20-års dag, mönstrade han ut till sjöss. Det skulle bli en ny period av lärlingsutbildning, men med bättre lön. Nu gällde att dygnet indelades i vakter, som gav ett litet lönetillägg. Under åren i maskinrummet, bl. a. som eldare, tillägnade han sig praktisk erfarenhet samt känsla för fartygsmaskiners och ångpannors egenheter.

Ur dokumenten kan sägas att det känns tryggt att vi kan stödja oss på utdrag ur Kommerserådet Axel F. Enströms, från 5 november 1941, nedtecknade biografi över Oscar Kjellbergs bana.

Enström lyckas att på ett sakligt sätt beskriva Kjellbergs lösning av "Problemet" som hela 1800-talets tekniska forskarvärld misslyckats med att lösa; nämligen den belagda svetselektroden. Han beskriver även Kjellbergs företagsetableringar, både i Sverige och utomlands.

Vi återvänder till maskinrummet och konstaterar att vid den här tiden vägde inte den formella behörigheten särskilt tungt. Visade sig personen besitta den praktiska kompetens som krävdes, sågs inget hinder att vederbörande fick den aktuella tjänsten. Mellan raderna i vissa biografier över Kjellberg, kan utläsas, att han tjänstgjort som maskinist, före sina formella maskiniststudier.

Efter fem år i maskinrummets olika yrkesområden ansåg Kjellberg att det är viktigt att skaffa sig formell behörighet, om man skall bli tagen på allvar. År 1895 blev han antagen till maskinistkursen vid Malmö Sjöfartsskola, och avlade sin maskinistexamen år 1896.

Kjellberg sökte anställning vid Fetzner & Ottenser Eisenverk i Bremen. Han fick anställning. Allt Kjellberg företog sig under de här "förberedelseåren" gick ut på att finna metoder för att med en bestående teknik kunna eliminera detta ständiga läckage hos ångpannorna. En helt ny metod att bygga tätare ångpannor, måste gå ut på att få fram ångpannor. Hans tvååriga hantverksmässiga tid på verkstadsgolvet i Bremen var en mycket rationell lösning på hans kunskapsbehov, som även innebar att lära sig det tyska språket. Under sin tid i Bremen, förhörde han sig om sina möjligheter att ytterligare fördjupa sina fartygsmaskintekniska kunskaper som erbjöds vid Technicum i Bremen. En skola som tillhörde Norddeutscher Lloyd's organisation. År 1900 skrevs Kjellberg in och år 1902 utexaminerades han som "Shiffingenieur".

När dokumentation avseende svetsning studeras, visar det sig, att det till Lloyd's Register i London inkommit mer än hundra patentansökningar under 1800-talets senare hälft. Inget patent var praktiskt tillämpbart. Det var två ryska innovatörer, samt en italiensk, som vid aktuell tidpunkt, anses kommit längst i svetsstekniken. År 1885 utförde den ryska ingenjören Benardos hoppfulla prov och 1892 utförde även den ryske teknikern Slavianov en lovande försöksserie. Slavianov var även i Tyskland och praktiskt förevisade sina rön, utan övertygande resultat. Kjellberg hade noga studerat alla försök, som gjorts avseende ljusbågssvetsning, för att utröna vari svagheter bestod. Den italienske teknikern anses, vid denna tidpunkt, kommit närmast en lösning, med sitt flussmedel. Medlet måste, för att fungera, tillföras manuellt. Detta var ingen användbar metod.

Innan en satsning på praktisk tillämpning av ljusbågstekniken, insåg Kjellberg, att lära sig mer om den eltekniska delen av problemområdet, var en viktig faktor. Han anmälde sig till Göteborgs Sjöfartsskolas elektroingenjörskurs. Kursen hade han sannolikt möjlighet att läsa på kvällstid, samtidigt som han etablerade sin verksamhet i Göteborg.

Direkt efter ankomsten till Göteborg år 1902, hyrde Kjellberg en liten verkstad för experiment, med tanke på att handgripligen få laborera och systematiskt följa upp sina försök.

undade ett världsföretag

En intresserad medhjälpare K.F. Nilsson anslöts till verksamheten. Sedermera blev han företagets svetsmästare, närmast Kjellberg.

Många är de berättelser och i vissa fall skrönor som försöker belysa Kjellbergs kamp mot syrets destruktiva påverkan på fogsältan. Den som trovärdigast fångat och redovisat Kjellbergs slutgiltiga idé till lösning är Kommerserådet Enström, han skriver " först skulle smältan skyddas mot syret med en gas som skulle utvecklas ur den speciella beläggning som elektroden försetts med, men detta var inte tillräckligt" I detta skede drog sig Kjellberg till minnes, observationer han gjort, vid besök i smält- verk. Det smälta järnets yta i ugnen skyddades genom ett slagglager. Som en konsekvens av sina iakttagelser framställde Kjellberg en slaggbildande massa som han beklädde elektroden med. Slaggen kunde flyta ut och skydda elektroden, smältan och fogen mot syret. Härmed var problemet i huvudsak löst och grunden lagd för en till- förlitlig bågsvetsmetod. Efter en del prak- tiska prov, som visade att Kjellberg kunde stå för sin svetsprincip, var han beredd att föra ut sin metod på marknaden. OK-elektroden var uppfunnen.

Patent och licensrättigheter var viktiga att registrera. År 1904 erhöll Kjellberg sitt första patent, nämligen på själva svetsme- toden. Redan detta år började kännedomen om den nya tekniken att sprida sig utanför Sveriges gränser. År 1906 kompletterades innovationen med ytterligare ett patent som redovisade den belagda elektroden. Den in- ternationella marknaden hade upptäckt den fungerande svetsmetoden.

År 1906 såldes patenträttigheter till Norge och Finland. År 1907 till Danmark, 1909 till Ryssland, 1910 till Storbritannien med kolo- nier 1913 till Frankrike med kolonier, 1914 till Belgien med kolonier och till Japan 1921 till Tyskland. Det bör även nämnas att det därefter upprättades generalagenturer i ett antal länder som t.ex. Nederländerna, Polen och Brasilien. Försäljning av licens- rättigheter inleddes i Sverige år 1906.

I dokumenten ser vi att Kjellberg tog sig "ett litet uppehåll för egentid ", från de många viktiga tekniska åtaganden, näm- ligen att han den 30 augusti år 1906 i Göteborg vigdes med Wendela Charlotta Hollstein från Floda i Sörmland. Hon var född den 31 januari år 1875. Kjellbergs övriga privatliv och fritidsin- tressen är det ytterligt svårt att finna uppgifter om.

Företaget ESAB utvecklades i lagom takt. Verkstadsfartyget Elektra1 inköptes till, det år 1907 nybildade dotterbolaget Elektriska Svetsnings AB i Stockholm, med adress Drakensgränd 2 i Gamla Stan.

Behovet av större lokaler för produktion av svetsmaskiner samt helsvetsade ångpannor innebar att verksamheten flyttades in i en verkstad som man hyrde av Qvillebäckens Gjuteri & Mekaniska Werkstad på Hissingen i Göteborg.

Den stora förväntade efterfrågan på före- tagets produkter uteblev. Det var något som bromsade. För Kjellberg blev det tydligt att fackföreningarna som organiserade de ar- betare som byggde nitade konstruktioner, med högljudd tydlighet deklarerade att före- taget ESAB tar arbetstillfällena från dem. Varvsledningarna i de större varven i regi- onen, var fortfarande skeptiska till om me- toden verkligen höll vad Kjellberg lovade.

I detta skede insåg Kjellberg att provningsinstitut måste involveras. Studier av olika svetsförband, där själva svetsen kon- trollerades, måste redovisas. Chalmers Tekniska Institut anlätades. SKF's Materi- alprovningsanstalt anlätades.

Vid ESAB's dotterbolag i London utfördes prover i Lloyd's Register of British and For- eign Shipping's regi, varpå " The Kjellberg system of electric arc welding" den 24 juni år 1920 godkändes för sammansvetsning av fartyg. Detta var en stor framgång för Kjellberg. I detta sammanhang firade han sin 50- åriga födelsedag.

Som ett led i sin svenska marknadsföring beslöt Kjellberg att bygga en verkstadsbåt som samtidigt kunde fungera som bogserbåt Skrovet skulle helsvetsas i egen regi. Båten skulle naturligtvis fungera som demonstra- tionsobjekt, såväl som verkstadsbåt med all nyuppfunnen teknik, som beredvilligt skulle förevisas. Båten mått sattes till L=16m B=4m, Djupg.2m. Ångmaskin ej känd.

Denna verkstadsbåt stod klar för sjösättning den 30 december år 1920. Hon döptes till ESAB4. Båten kan fortfarande besökas som museifartyg i Göteborg. I förvånansvärt många rapporter anges felaktigt att verkstadsbåten ESAB4 är för- sedd med världens första helsvetsade skrov. Detta är fel.

I Storbritannien sjösattes ett fartyg med helsvetsat skrov vid varvet Cammel Liard i Birkenhead den 5 februari år 1920. Fartyget döptes till m/s Fullager.

Den ökade efterfrågan på OK-elektroder samt de transportabla svetsaggregaten som " upptäckts" av de svetsande verkstäderna, medförde att större lokaler behövdes.

I januari år 1915 flyttade ESAB till egna ny- uppförda verkstäder på Marieholm i Göteborg. Här inrättades även en service- station för de transportabla svetsaggregaten samt en depå för verkstadsfartygen som var stationerade i Göteborg.

Det stora erkännandet presenterades den 27 oktober år 1927 när Oscar Kjellberg tilldelades Ingenjörsvetenskaps Akademiens " Guldmedalj för framstående tekniskt ar- bete". Äntligen ett erkännande på hemmaplan efter alla internationella utmärkelser och erkännanden.

En själ sloknade, för tidigt.

Den 5 juli år 1931 drog Oscar Kjellberg sitt sista andetag, vid en ålder av 61 år. Den konstaterade orsaken var hjärnblödning.

Det är viktigt att vi håller oss informerade om vår nutidshistoria. Idag kan maskiner, svetsmaterial och utrustning som konstru- erats av Kjellberg studeras i "Arvikaverkens " Industrimuseum.

En berättigad fråga. Varför har ingen befattningshavare i ledande position i Värmlands Län, slagits av tanken, att hedra Oscar Kjellberg med ett minnesmärke? Vi vet att den 21 september år 2020 är det 150 år sedan Kjellberg föddes.

Någon stans i Arvika- Kristinehamn eller Karlstad skulle ett minnesmärke av 150-års dagen pryda sin plats.

Text.: Frej Parman.

Västra Värmlands Amatörgeologer

Det kom post...

Gunnarskogs Bygdelag fick i våras ett brev med en tidning. Nummer 1 år 2019 av Pegmatiten som är medlemsblad för Västra Värmlands Amatörgeologer. I den fanns mycket intressant info om gruvor, järnbruk och bergslag i Gunnarskog. Vi vill härmed sända ett tack för att vi fick ta del av detta! Om någon av våra läsare är intresserad så finns föreningen på Facebook. Har ni inte Facebook så är Allan Hede ordförande (allan.hede@bahnhof.se).

Tess Olsson

Järnmagasin i Fredros. Foto Tekniska muséet

LE Däck & Motor

Tel: 0570-31101

Bilreparationer, service, däck,
fälgar, hjulinställning, däckhotell,
datafelsökning, automatlådespolning,
ljusinställning, stenskottsrep. mm.

Mån-Fre 08:00-16:30, Mosseberg, Arvika

Välkommen in! Lasse o Emil

www.lemotor.se

Stora COOP

Palmviken

010-4109300

&

Styckåsen

010-4109280

Günnerskemärten

Günnerskemärten 2019

För 24:e året hölls Günnerskemärten traditionsenligt i maj månad. Uppskattningsvis var det fler besökare än föregående år, eller så var det så att de som besökte märten stannade längre. Fjolårets hetta var så intensiv att den inte bidrog till att locka ut folk i solen långa stunder.

Från scenen hördes musik, intervjuer och skämt. Det var den skicklige Anders "Brobyn" Jonsson som var konferencier och Brobyns Orkester var husband.

Barnkören Sångfåglarna och trubadurduon Edgar & Strandberg underhöll med sång och musik. På logen kunde man i år, förutom att handla hantverk, testa på yoga och beskåda den vita älgturen Ferdinands fällhorn från näst sista året han gick runt i Gunnarskog. Vid hornen samlades pengar in till Barncancerfonden och 273 kronor sattes in till denna viktiga fond.

För barnen hade MK Team Treske hoppborgar och ballonger, sedan fanns det även ponnyridning från Björkbacka Kursgård och Historiska Föreningen Lindorme med sina olika barnaktiviteter.

Ännu ett populärt inslag var att det i år fanns en leksaksförsäljare med och självklart våra trogna godisförsäljare.

Matsalen där det serverades nävgröt med fläsk var fullsatt nästan hela dagen och likaså med brödserveringen på Hembygdsgården.

Equmenia sålde så bra att de fick slut på hamburgare när det närmade sig dagens slut. Biblioteksbussen besökte marknaden i år och det var även premiär för Värmlands Museum som deltog med sitt projekt "Mångfaldiga marknader".

Dagen avslutades med korande av Årets Günnersking (egen artikel i tidningen) samt den vackra Värmlandsvisan.

Tess Olsson

Märtensbilder. Foto: Tess

Tänkvärt

Maskrosor och hyrläkare

Årets Maj månad har gett maskrosen en alldeles särskild chans till revansch för förra årets uttorkning. Rötterna har legat och väntat på bättre tider. Å, vilka rötter sen. Jag har aldrig lyckats gräva upp en maskros och få hela rotsystemet med. Växten har en enastående förmåga att överleva. Den bryter igenom asfalt om den får lust och vi har fått uttrycket maskrosbarn, dvs individer som växer upp under svåra förhållanden, men som klarar av livet bra ändå. I år har jag fått för mig att maskrosen har, förutom rotsystemet, även andra överlevnadsinstinkter. När jag ska slå gräsmattan som på sina håll ser ut som ett rapsfält gult och grant, tycker jag mig se att maskrosplantorna i förväg bedömer klipphöjden på gräsklipparen och hukar lagom under kniven och är lika gula fina efter som före. Men jag kan ha fel.

Tänk om växtförädlarna på SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet, kunde ta vara på egenskaperna hos maskrosen och överföra dem till livsmedelsproduktionen. Då skulle vi inte ha någon svält på jordklotet längre.

Att hyrläkarsystemet envetet har överlevt som utsugare av landsting och numera regioner är för mig en gåta. Överlevnadsinstinkten härvidlag kan kanske liknas vid maskrosens. Uppenbarligen är hyrläkarsystemet lika svårt att utrota som maskrosen.

Det är en skam att ett skrå, läkarkåren, kan få begränsa antalet läkare på marknaden, utan konkurrens höja löneläget och hyra ut hugade läkare till samma arbetsplats som de kom ifrån som anställda. Som hyrläkare med flera olika uppdrag kan man sätta sig på bolag och plocka ut del av lön som aktieutdelning, delvis skattefri.

Är det rätt och slätt girigheten som grinar oss patienter i ögonen när vi måste berätta vår sjukdomshistoria för vilken gång i ordningen för en hyrläkare.

Egentligen är problemet hemlagat. Landsting och regioner klarar inte av att föra en vettig personalpolitik så att sjukvårdspersonalen inklusive läkare stannar kvar. Ge kompetent personal vettigt betalt i ett individuellt lönesystem och stryp uthyrarnas tillgång till ambulande personal.

Willy Ekmark

Bil- & Industriservice

Reparerar alla bilmärken, traktorer och släpkärror.
Utför service, kamremsbyte, läser och släcker felkoder.
Jag finns i Lilla Årbotten, Dammyckan. Skyltat från Bygdegården i Årbotten.
Nya som gamla kunder hälsas välkomna.

Lars-Erik, Bil- & Industriservice
Tfn. 070-6320750

EDA JÄRN

EN HEDERLIG GAMMAL JÄRNHANDEL

EDA JÄRN AB
Tfn: 0571-38 000

Vi är stolta återförsäljare av...

 Husqvarna

 swedal

 Jonsered

 can-am

emårten

Foto: Tess

S 12 vä:

Bröd så det bågna

S 12 hö:

Ponnyn Pandora var omtyckt

S 12 nedan:

Sångfåglarna.

S 13 uppe:

Hoppskoj för barnen

S 13 nere:

Edgar & Strandberg

0570-106 36

FÄRG & CO.

Måleri & industrivård

Årets Gûnnersking 2019

Vid slutet av årets Gûnnerskemårten utnämndes Årets Gûnnersking och i år blev det familjen Svensson, Tvällan. Motiveringen var "För att ni gör skillnad". De får utnämningen för sitt engagemang för att uppmärksamma de hemlösa situation och för de insatser de gjort i form av julbord i december 2018, fiskeresan i juni 2019 och insamlingar.

Anki berättar om hur det känns att engagera sig i detta: Känslan av tacksamhet från dessa personer som varit med. Deras klappar på kinden, fina ord och blicken i ögonen är en värmande belöning. Det märks att det gett ringar på vattnet och att många vill hoppa på och ge saker, eller vara med och hjälpa till med det de klarar av. Ibland behövs det så lite. Och det var meningen med detta, öka kunskap om att många därute behöver hjälp och att se dem som individer och den människa de faktiskt är!

År 2009 var det för Vårdshuset Tvällan som paret fick utnämningen Årets Gûnnersking och nu i år var det hela familjen, inklusive deras barn, som fick den för det som beskrivs här ovan. Känns det annorlunda att få denna gång? Anki svarar att det egentligen inte gör det. Det känns som att folk uppskattar det de gör både som företag och privat.

Det är även mycket tack vare företaget som familjen har dessa möjligheter att hjälpa, då de når många följare på Facebook och har en grund i företaget som möjliggör.

Anki och Lasse uttrycker en stolthet över att barnen fått samma värderingar som dem och att de ville göra detta tillsammans. När detta skrivs är det full planering inför fiskeresan med 25 av de hemlösa, där boende, fiskekort och utrustning sponsrats av företag och föreningar i trakten. Och planerna fortsätter. Deras nästa mål i höst är att ordna en välgörenhetsgala i Karlstad Domkyrka eftersom det behövs pengar till en lokal året runt där de som är behövande kan värma sig och få sova tryggt ett par timmar.

Går den bra, kommer de satsa på en liknande välgörenhetsgala i Arvika till våren.

Text o Foto: Tess Olsson

Hannes når nya höjder

Ung Gùnnersking sticker ut

Hannes Svensson, Nytomta, Tvärud har alltid gillat höjder och nu är han ställningsbyggare på heltid. Tillsammans med kompisen Qendrim startade han som 18-åring Scaffrent, ett företag som förser byggarbetsplatser runt om i Arvika kommun med byggställningar. Man bygger ställningar, hyr ut och river efter hyrtidens slut. - Det började som en rolig grej, säger Hannes när jag och kompisen sista året på Taserudsgymnasiets bygg- och anläggning spånade kring vad som kunde saknas ifråga om byggtjänster i Arvika med omnejd. Vi gjorde en enkel marknadsundersökning. Åkte runt och kollade lite i byggsvängen.

De hade dessförinnan av en slump kommit i kontakt med ett tyskt företag som tillverkade byggställningar med en lätt och byggtekniskt enkel konstruktion som tilltalade dem. - Vid marknadsundersökningen märkte vi att byggarna i stor utsträckning hade egna byggställningar efter det gamla slaget.

Eftersom, i vart fall, de större byggprojekten ser ut att gå mot en allt mer specialisering i byggnation såg vi ett marknadsbehov av att köpa tjänsten som ställningsbyggande i stället för att hålla eget.

- Därför slog vi till och beställde en första leverans av den tyska produkten.

Sen dess har det blivit fler beställningar. - Vi jobbar sen ett och ett halvt år tillbaka fulltid i företaget båda två och har i mars i år anställt en person på heltid. De flesta beställningarna kommer från Arvika med omnejd men företaget gör även jobb i Karlstad.

Den ökande omfattningen av verksamheten gör att den nuvarande lagringsplatsen för byggställningar inte räcker till. I det läget har Scaffrent köpt industritomt på Falleberget i Arvika. Här kommer att byggas lagerlokaler och kontor så småningom.

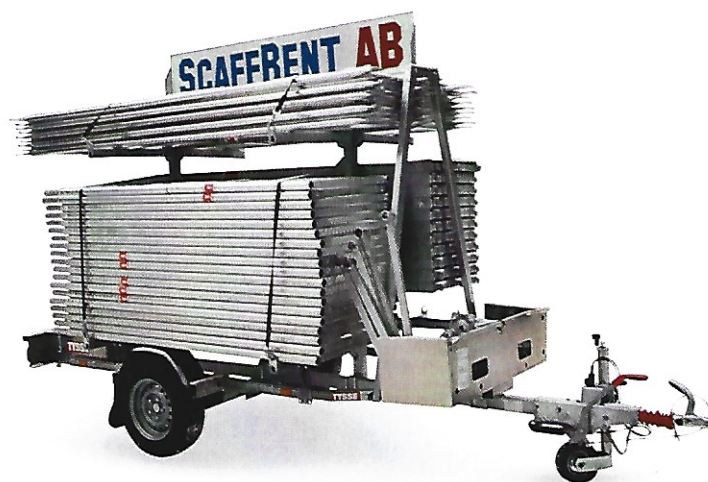
Hannes ser ljusst på framtiden. Delägarnas målbild är – att företaget ska bli Värmlands mest attraktiva ställningsteam.

Banne mig, jag tror de gör det!

Text: Willy Ekmark

Hannes vid sitt nyrenoveringsprojekt, Nystugan i Bergatorp

Smidiga byggställningar som underlättar för byggare

Café Gunnebo 2019

Matsalen kl. 14.30

5 februari – PRO Gunnarskog
5 mars – Gunnarskogs Bygdelag

2 april – Sälbodabygdens
bygdegårdsförening

7 maj – Centerkvinnorna

6 augusti – Equmenia Gunnarskog

3 september – Socialdemokraterna
Gunnarskog

1 oktober – Röda Korset Gunnarskog

5 november – Hembygdsföreningen
Gunnarskog

Alla är välkomna!!

PEH:s EL & KYLA

i Gunnarskog

Tele 070-5677823

EL OCH VÄRMEPUMPAR

MONTAGE OCH SERVICE

FÖRSÄLNING LUFTVÄRMEPUMPAR

Lilla Gårdsås Berget 67035 GUNNARSKOG

STAVNÄS - GLAVA

FÖRSÄKRINGSBOLAG

ARVIKA • EDA • GRUMS • SÄFFLE KOMMUNER

FÖRSÄKRA LOKALT

VI FÖRSÄKRAR:

Villa, hem, fritidshus,
gård, mindre lantbruk
samt bostadsrätter i
Arvika, Eda, Grums
och Säffle kommun.

Klässbolsvägen 24 • Klässbol • Tel. 0570-46 41 40
www.sgforsakringar.se

Gunnarskogs Pizzeria

Öppet alla dagar!

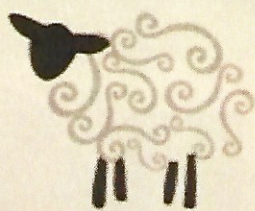
Mån-Tor 1200-2200

Fre-Sön 1200-2300

RING FÖR BESTÄLLNING

0570-351 00

Älgstråket 29, 670 35 Gunnarskog

LYDIA'S

I samarbete med Hembygsföreningens Hantverksgrupp

"FRÅ SÖ TE NÖSTE" Ullhantverk från Gunnarskog

7-14 Juli

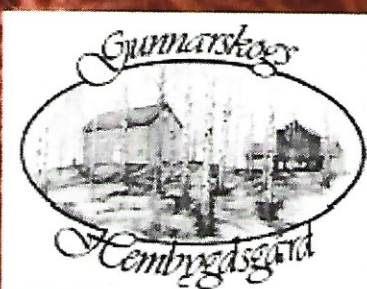
Logen Gunnarskogs Hembygdsgård

Öppet 14.00-19.00 varje dag

Servering i Storstugan

(Öppningsdagen serveras nävgröt & fläsk)

VÄLKOMNA!

DUU
Studieförbundet
Vuxenskolan

Marlou har gått vidare från Tvärud

År 2005 flyttade jag och min familj från det tätbefolkade Nederländerna till en liten by med ett fåtal hushåll: Tvärud. Vi hoppade direkt in bland svensktalande barn på Tvärud-skolan, som ställde upp och tolkade för oss och fick oss att känna oss som hemma.

Där hann jag precis gå ut innan skolan lades ner, för att sedan fortsätta högstadiet på Järvenskolan. Redan då var konstintresset stort och gjorde det därmed enkelt att söka till bildestet på Solbergagymnasiet i Arvika. Jag gjorde på den tiden mycket blyertsporträtt av olika idoler och dylikt och började sakta men säkert att utforska oljefärg, där motiven ofta var djur av olika slag. Jag fick också testa på grunder inom olika tekniker och upptäcka andra spännande konstnärliga områden.

Efter mina tre år där och en stor utveckling inom både konst och som person tog jag ett sabbatsår för att utforska andra delar av världen.

Det är utan tvekan något av de bästa stegen jag tagit och är idag en stor önskan att få göra på ett eller annat vis så ofta jag får tillfälle. Jag vet inget bättre sätt att få inspiration än att få lära om och utforska vad världen har att erbjuda.

Under den tiden utomlands fick jag också höra om en konstskola som lät spännande; Örebro konstskola.

Så jag sökte dit med min magra portfolio och något senare blev jag antagen och fick en egen ateljé i samband med en hel bunt av intressanta och givande kurser. Studien var 2 årig men jag tilldelades ett stipendium till att få gå ett tredje år.

Idag är portfolion betydligt bredare och efter många lönsamma experiment med olika metoder och material gled jag ändå tillbaka till oljemåleriet som idag är där jag lägger mitt fokus.

Innehållet har förändrats, eller rättare sagt grundats, och spelar för mig en stor roll i mitt konstnärskap. Varje verk har till olika grad en underliggande mening.

För närvarande snurrar intresset intensivt kring förhållanden mellan djur, natur och människan, hur de påverkas av varandra, sig själva, omgivning och förändring. Framförallt är havet i nuläget också en stor inspiration.

Dessutom tar surrealismen en allt större plats så trots för mig själv klara bakomliggande budskap blir resultaten ändå öppna för tolkning.

Jag har fått flera tillfällen att visa upp mina verk, i form av både samlings- och soloutställningar i Örebro, Katrineholm och nyligen i Arvika i Galleri 39, där jag visade upp en bred samling av det jag skapat under mina år i Örebro.

Det var oerhört roligt att få komma hem och visa upp mina verk för så många kända ansikten och jag vill passa på att tacka så mycket till alla er som dök upp!

Utöver utställningar och försäljning av mina verk jobbar jag också en hel del med beställningar och även workshops.

Målet för framtiden är att kunna försörja mig som konstnär på heltid.

En dröm är att i samband med detta resa runt i världen och få lära mig om olika levnadssätt, miljöer, situationer och diverse.

Förhoppningsvis kan jag då förmedla detta i mina verk och öppna några ögon fler än mina egna.

Text o foto: Marlou Jaspers

Allt från grund till tak
Mangskogs Bygg och
markprodukter AB

Tfn: 0570-910 11

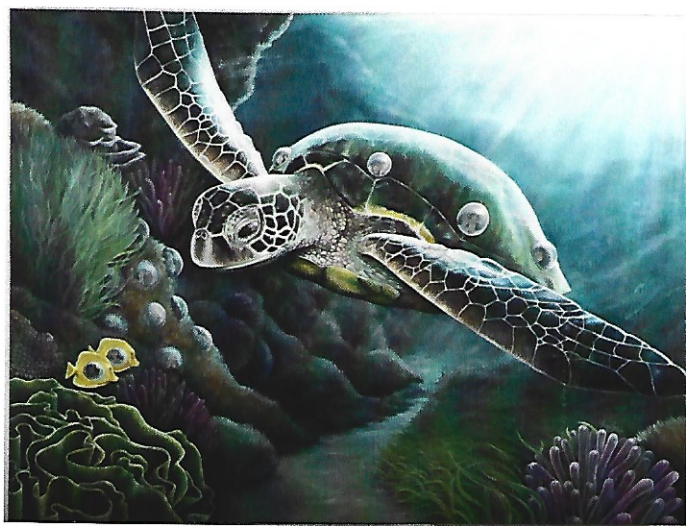
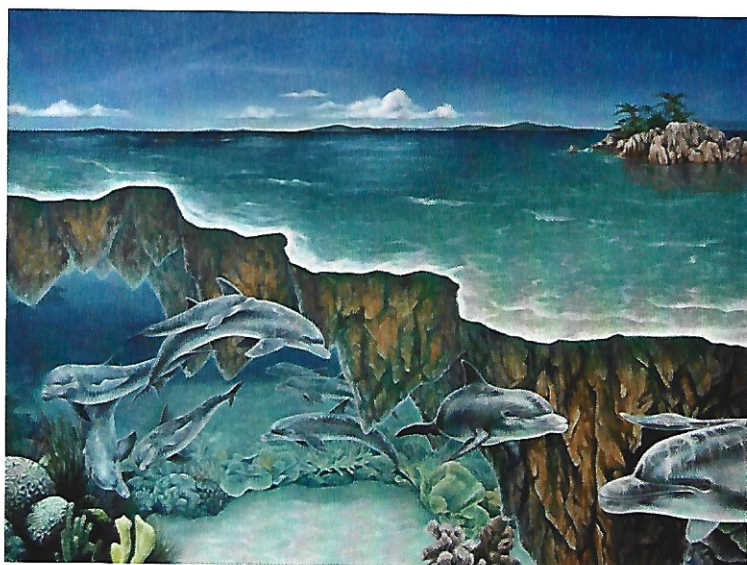
konstnär i vardande

Marlou längst till vänster, nybliven Bästa-4.an mästare
För Tväruds skola i Värmland! Foto: Kjell Olsson

Marlou idag, med ett självporträtt + lite alster
hon målat

Sommarkryss 2019

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14				15							
16			17			18				19	
20					21				22		
23				24				25			
26			27				28		29		
30		31				32		33		34	
35				36	37						
38			39				40			41	
42						43			44		
45											

Namn: Adress:.....

...

070-679 19 00
 Stora Årbotten Skogskanten
 67035 Gunnarskog

Thybergs

Årbotten TEL. 320 43

Kryssa på

Vågrätt

1. Utan åtgärd genast.
12. Ombilda t.ex. i företag eller institution.
14. F.d. ö-arme.
15. Ger bara korta svar.
16. Kan avslöja missnöje.
18. Går kluven.
19. Sven Larsson.
20. Påstås luffare.
21. Påstås man kunna kasta ett på.
22. Kan vi ta her om vi ä vinglete.
23. Barrträd med buskform.
25. Märrar och åsninnor.
26. Gustaf Svensson.
27. Kan 1/4 vara.
29. Kunde man i sådan med häst före.
30. Lyfts ovan bilmotorn.
32. Mycket lång tid.
34. Överklassbil.
35. Finns av traktortyp.
36. Firas i kattmånaden.
38. Har rosne her åg.
40. Bo Svensson.
41. Över nollan.
42. Kan man väl kalla experter på kroppen i arbete?
45. Dem går det inte att bortse från.

Lodrätt

1. Finns ingen förnuftig anledning att tro på.
2. En sådan är nykter bara ibland.
3. Kan anekdoter vara.
4. Iridium.
5. Är omväg.
6. Ägirs maka.
7. Tecken på värdighet.
8. Använda två ansiktshåligheter.
9. Jakobs bror.
10. Bör man inte segla på men kanske med.
11. Han tillhör det högsta samhällsskiktet.
12. Tillfällighetsarbete.
17. Två slag under par.
21. Är Balearerna.
22. Kan älgen för en spets.
24. Var väl hon som fann Skramlestenen?
28. Består ofta av choklad.
31. Barnsäng i gungning.
33. Nazistgris.
37. Kärleksgud.
39. Gjorde hanen.
43. Maja Eriksson.
44. Kort i adress.

Korsordmakare: Gunnar Lidberg.

Lycka till!

Förslag till lösning skickas in till:

Maja Olsson, Tvärud 67035 Gunnarskog

Märk kuvertet "Korsordet"

De två först öppnade rätta lösningarna belönas med penninglott!

Vinnare Vinterkryss 2019:

Håkan Killius, Partille

Tore Andersson, Öjerud

www.arvikafarmartjänst.se
070-5651131, 070-6980146
070-5334249

BERGVÄRME.
SÅ AVANCERAT ATT
DET ÄR ENKELT.

 NIBE

Låt oss presentera den nya generationen bergvärmepumpar som kan spara upp till 80% av dina energikostnader.

GOODMANS RÖRSERVICE
tel 076-8313054
Utför allt inom VVS-branchen

Krysslösning nr 1

1	N	2	Y	3	Ä	4	R	5	S	6	A	7	F	8	T	9	O	10	N	11	E	12	N
13	A	L	T	A	N	B	Y	G	G	A	R	E											
14	V	A	L		15	Ö	R	N		L		16	F	D									
17	I	R	I	S		A		18	K	A	V	A	J										
19	G	I	K		20	M	U	21	T	A	D		22	R	U								
23	E	N	A	24	D		25	R	A	N		26	T	E	S								
27	R	T		28	R		29	O		30	S	T	31	R	U	N	T						
32	I	R	33	L	Ä	N	34	D	S	K	A		35	H	E								
36	N	E	C	K	A	R		37	I	R	38	R	E	R									
39	G	S		T		40	A	41	L	L		42	U	T	I								
43	E	S	44	S	I	45	N	G	E	L	46	E	D	E	N								
48	N	E	D	G	R	A	D	E	R	I	N	G											

RAMSTRÖMS TRYCKERI™

Kontorstryck

Kuvert, visitkort, brevpapper, blanketter och etiketter, allt du behöver till kontoret.

Reklam- och tidningstryck

När du behöver marknadsföra dig eller ditt företag så producerar vi broschyrer, böcker, tidningar, flyers och affischer.

Original

Behöver du hjälp med broschyr, logotyp, annons eller kanske en bok så kan vi göra originalarbetet åt dig.

info@ramstromstryckeri.se • www.ramstromstryckeri.se
0565-140 50 • Sundgatan 13, 686 22 Sunne

– Service med garanti–
TV, stereo o hemelektronik, parabol o
antenn

Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39, 67151 Arvika
Tfn. 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29

Vassvikens Motorservice

Lämna in era trädgårdsmaskiner
för service och reparationer till
Vassvikens motorservice.

Nu även service och
reparationer av Gardena och
Husqvarnas robotklippare.

Även försäljning av nya
maskiner.

Ring Stefan

0570-33126
070-2415602

Westra Wermlands Sparbank

Vi är en bank med en tydlig idé!

Vi är en bank som du kan lita på och som anstränger sig lite extra för ditt bästa. Varje år låter vi en del av vinsten gå tillbaka till olika projekt och verksamheter som är till glädje för människorna här. Det känns väldigt meningsfullt att kunna bidra till att västra Värmland växer och utvecklas. Det är den riktiga vinsten!

Vår vinst stannar i västra Värmland

www.wwsparbank.se

Mellanskog stärker skogsägarna.

Styrelsen föreslår att nästan
39 miljoner kronor delas ut till
våra ägare, landsbygdens företag!

Vill du bli medlem?

Kontakta Viktor Johansson, 010-482 82 05 eller
Carl-Olof Ingels, 010-482 081 93.

mellanskog.se

MELLANSKOG